

ចម្លើយ តបនឹង លោក សុខ អាន អំពីបញ្ហាព្រំប្រទល់ ខ្មែរ-យៀកណាម

និព្វេន្តដោយ ឧប សៅ សង្ហា

ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥

មាតិកា​រៀង

សេចក្តី​ផ្តើម _____ 1

ចម្លើយ៖ សិទ្ធិ​សារព័ត៌មាន និង សេរីភាព​នៃ​ការ​បញ្ចេញ​មតិ _____ 4

ចម្លើយ៖ ការ​ប្រៀបធៀប _____ 5

ចម្លើយ៖ សន្តិសញ្ញា ១៩៤២, ១៩៤៣ និង ១៩៤៥ តើ​ចាតុសច្បាប់​មែន​ឬ ? _____ 8

ចម្លើយ៖ ប្រើ ប្រព័ន្ធ តុលាការ _____ 13

ចម្លើយ៖ ផែនទី សាធារណរដ្ឋ​ខ្មែរ _____ 15

នៅ​មាន ក _____ 16

សេចក្តីផ្តើម

បទអន្តរាគមន៍ របស់លោក សុខ អាន នៅ ថ្ងៃទី ២៧ តុលា ២០០៥ ស្តីអំពី បញ្ហាសន្និសញ្ញាបំពេញបន្ថែមទៅលើសន្និសញ្ញាព្រំដែនរដ្ឋ ឆ្នាំ ១៩៨៥ និង ជុំវិញ បញ្ហាព្រំដែនទឹក រាងកម្ពុជា-យៀកណាម។

ត្រូវរំលឹកឡើងថា សន្និសញ្ញាបំពេញបន្ថែមនេះ ត្រូវបានរដ្ឋសភាជាតិ ជំនាន់នោះ បោះឆ្នោតយល់ព្រមទទួលយក ហើយក្នុងរដ្ឋសភា មាន គណបក្សប្រជាជន (មាន ៧៣ អាសនៈ) គណបក្ស ហ្គនស៊ីនប៊ិច (មាន ២៦ អាសនៈ) និង គណបក្ស សមរង្ស៊ី (មាន ២៤ អាសនៈ)។ ចំនួនសម្តែងទុកជាបានការ គឺ ៨២ សម្តែង (២/៣ នៃសម្តែងតំណាងរាស្ត្រទាំងអស់ មានចំនួន ១២៣)។ ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ សីហមុនី បានចុះហត្ថលេខា លើសន្និសញ្ញាបំពេញបន្ថែមនេះ ទុកជាបានការ សំរាប់រាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ត្រូវដឹងទៀតថា នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១២ លោក ហ៊ុន សែន បានធ្វើការបកស្រាយ បញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម នៅមន្ទីររដ្ឋសភាអស៊ើបអស៊ែង ៥ ម៉ោង មិនមែនក្នុងនាម ជាមជ្ឈមណ្ឌលសន្តិសុខ នោះទេ តែជាជនផ្តាច់ការ ព្រោះអន្តរាគមន៍ របស់លោក ត្រូវហាមដាច់ខាត មិនអោយមានការដេញដោលតាមសំណួរ ពីសំណាក់ តំណាងរាស្ត្រ ដែលជា គំហក់ ខុសច្បាប់រដ្ឋសភា។

ហេតុអ្វីបានជាយើង លើកយក បញ្ហាព្រំប្រទល់ ខ្មែរ-យៀកណាម មកពិភាក្សាជាថ្មី ព្រោះថ្មីនេះ បញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម កំពុងមានបញ្ហា នៅតាមបណ្តោយខ្សែព្រំដែនប្រទេសទាំងពីរ ដែល លោក ហ៊ុន សែន ធ្លាប់បានប្រកាសថា ខ្មែរ-យៀកណាម បានដោះស្រាយជាស្ថាពរ នៅតែបោះបង្កោល សំរាប់គូសខ្សែសីមា ព្រំដែន តែប៉ុណ្ណោះ។ បច្ចុប្បន្ននេះក្រុមអ្នកដឹងនាំ តែងតែឆ្លើយថា អ្វីដែលកំពុងមានបញ្ហា គឺនៅត្រង់ រាល់ដំបន់ណាដែល ខ្មែរ-យៀកណាម មិនទាន់មានឯកភាព ហើយព្យួរសិន ដើម្បីរកដំណោះស្រាយនៅពេលថ្ងៃមុខទៀត។ សេចក្តីសំរាង នេះហើយ ដែល អ្នកដឹកនាំ បច្ចុប្បន្ន គេលើក នឹងលើកបន្តទៀត សំរាប់ គេចរេ ពីការចោទប្រកាន់ ពីសំណាក់ សាធារណជន ថាពួកខ្លួនបានលក់ទឹកដីជាតិ អោយទៅយៀកណាម។

ក្នុងចម្លើយនេះ យើង មិនផ្អែកលើចំណុច បច្ចេកទេស នោះឡើយ ព្រោះជាកិច្ចការរបស់អ្នកឯកទេស និង អ្នកច្បាប់ មានឯករាជ្យ ហើយយើង ក៏មិនទុកការពន្យល់ តាមបែបបច្ចេកទេស របស់លោក សុខ អាន ជាការពន្យល់បច្ចេកទេសនោះដែរព្រោះ លោក សុខ អាន ជាអ្នកនយោបាយ ធ្វើកិច្ចការបំរើ ប្រយោជន៍នយោបាយ របស់ បក្សពួកខ្លួន ដែលរស់នៅក្រោម ឥទ្ធិពល យៀកណាម។ ចំពោះយើង បញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម វាមិនអាចដោះស្រាយ តាម ទ្វេភាគី បាននោះឡើយ ព្រោះប្រទេសខ្មែរ បច្ចុប្បន្ន

បិតនៅក្រោម ការត្រួតត្រា របស់ យៀកណាម ដូច្នោះ អ្នកដឹកនាំខ្មែរ មិនអាចមាន លទ្ធភាពជជែក រកការពិត រាល់ជម្លោះ ជាមួយនឹង អ្នកត្រួតត្រា និង អ្នកការពារខ្លួន បាន នោះឡើយ។ មានតែ អង្គការអន្តរជាតិ តែប៉ុណ្ណោះ ទើបអាច មានដំណោះស្រាយ សមតាម មួយ ដែលប្រជាពលរដ្ឋយល់ព្រមទទួលបាន។ ពុំនោះ បញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម នៅ តែជាបញ្ហារសើប ជានិច្ច សំរាប់ប្រជាជាតិខ្មែរ។

ចម្លើយ របស់យើង ចំពោះ លោក សុខ អាន ជាចម្លើយ គតិយុត្ត, ប្រវត្តិសាស្ត្រ និង នយោបាយ ហេតុនេះឯង យើងមិនទុកចម្លើយនេះ ជា ពំនិត ដាច់ខាត នោះឡើយ តែ ជាការពិភាក្សាបញ្ហា ហើយទុកអោយសាធារណជន យកវាទៅពិចារណា រកការពិតរៀងៗ ខ្លួន តាមសម្បជញ្ញៈ ជាមនុស្សលោក។ ការពិភាក្សា នេះទៀត យើង មិនយកបញ្ហាព្រំ ដែននេះជា ឧបករណ៍នយោបាយ ព្រោះយើង មិនមែនជាអ្នកនយោបាយ ស្វែងរក អំណាចអ្វីនោះឡើយ យើងជាពលរដ្ឋខ្មែរសមញ្ញមួយរូប មិនទុកខ្លួនថា ជាអ្នកស្រឡាញ់ ជាតិលើសខ្មែរណាមួយនោះឡើយ តែមានគំនិតសកម្ម ចូលរួមពិភាក្សា គ្រប់បញ្ហា ជាតិ ដូចខ្មែរឯទៀតៗ តែប៉ុណ្ណោះ។ ជាពិសេស យើងមិនចោទ លោក សុខ អាន ជាជន ក្បត់ជាតិ ព្រោះយើងយល់ថា បញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម ជាបញ្ហាស្តុកស្តាញណាស់ ព្រោះប្រទេសខ្មែរ ជាប្រទេសទុរខ្សោយបំផុត នៅចំពោះមុខ យៀកណាម ដូច្នោះ មិន អាចរកដំណោះស្រាយបានជាមួយយៀកណាម ដែលជា មហាអំណាចយោធា នៅក្នុង ដំបូង អាស៊ីអាគ្នេយ៍ បើគ្មានជំនួយអន្តរជាតិ។ តើ ពួក លោក សុខ អាន អស់មាន ជម្រើស ក្រៅពីទទួលយក របស់តម្រូវ (diktat) យៀកណាម មកធ្វើជាការពិត សំរាប់ដោះ ស្រាយបញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម ? បើ លោក សុខ អាន យល់ឃើញថា ពួក លោក អស់មានជម្រើស ការនេះ ជាអំពើក្បត់ជាតិ ព្រោះបញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម នៅមានជម្រើស គឺច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលគេបង្កើតឡើង ដើម្បីរកយុត្តិធម៌ប្រទេសរង គ្រោះ។ ចរិតលក្ខណៈ មិនល្អ របស់អ្នកដឹកនាំ គឺមាន បួនចំណុច៖ ១. ប្រជាហិង្សា លើ ប្រជាជន, ២. មហិច្ឆិតាហួសហេតុ, ៣. អសមត្ថភាព, ៤. ភាពភ្លឺភ្លើ ឬ គតិផ្ទុយនឹង ប្រយោជន៍ជាតិ។ ដូច្នោះ អ្នកដឹកនាំណា មានចរិតលក្ខណៈ ដូចចំណុចទាំងបួន ខាងលើ នេះ ជាអ្នកដឹកនាំ មិនល្អ ហើយ បើដឹកនាំ នាំទោសខាតប្រយោជន៍ គឺ គេអាចចាត់ ទុកជា អំពើក្បត់ជាតិ។ ហេតុនេះឯង បានយើងមិនចោទលោកសុខ អាន ថាជា ជន ក្បត់ជាតិ តែទង្វើពួកគាត់កំពុងធ្វើ អាចចាត់ទុកជាអំពើក្បត់ជាតិ ព្រោះវាផ្ទុយនឹង ប្រយោជន៍ជាតិ ព្រោះពួកគាត់អាចមានជម្រើសផ្សេងទៀត សំរាប់ដោះស្រាយ បញ្ហា ព្រំ ដែន ខ្មែរ-យៀកណាម ដែលអាច ការពារបូរណភាព ទឹកដីខ្មែរបាន។

ក្នុងជម្រើស ដែលផ្ទុយនឹង ប្រយោជន៍ជាតិ នេះឯងហើយ ដែល លោក សុខ អាន ត្អូញ ថា «យើងខំធ្វើហើយ បែរជាទទួលការចោទប្រកាន់ធ្ងន់ៗបែបនេះទៅវិញ នេះជាចំណុច ដែលយើងមិនអាចនៅស្ងៀមបានទេ»

ការធ្វើអ្វីមួយ មិនមែនបានតែខំធ្វើ វាសុទ្ធជាក្រូវនោះឡើយ បើការធ្វើនោះ វាក្មាន ទំនង ហើយ មិនអាចផលបាន។ ដូច្នោះ លោក សុខ អាន យក ការខំធ្វើ ទុកវាជា លទ្ធ ផល ជា គំនិត គ្មាន សមហេតុសមផល នោះឡើយ។

ចម្លើយ៖ សិទ្ធិសារព័ត៌មាន និង សេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ

លោក សុខ អាន បានថ្លែងថា ប្រទេសខ្មែរ ជាប់ចំណាត់ថ្នាក់លេខ ៩១ ក្នុងចំណោម ប្រទេស ១៦៧ នៅក្នុងពិភពលោក ក្នុងវិស័យ សិទ្ធិសារព័ត៌មាន និង សេរីភាពនៃការ បញ្ចេញមតិ ហើយជាប់លេខមួយក្នុងចំណោម ប្រទេសនានា នៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ មាន ប្រទេស ឥណ្ឌូណេស៊ី (លេខ ១០៥) ថៃឡង់ដ៍ (លេខ ១០៧) ម៉ាឡេស៊ី (លេខ ១១៣) ប្រុយណេ (លេខ ១២៣) ហ្វីលីពីន (លេខ ១៣៩) សាំងហ្គាពួរ (លេខ ១៤០) លាវ (លេខ ១៥៥) វៀតណាម (លេខ ១៥៨) ចិនប្រជាមានិត (១៥៩) និង ភូមា (លេខ ១៦៣)។ លោក លើកយក ការសិក្សាប្រៀបធៀប របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឈ្មោះ: Rapporteur sans frontière មកបង្ហាញ ដើម្បីធ្វើ អត្ថអន្តរ ថា ពួកគាត់ គ្រាន់បើជាង ពួកអ្នកដទៃ នៅ ក្នុងវិស័យ សិទ្ធិសារព័ត៌មាន និង សេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិ។

ការយករបស់មួយ មកប្រៀបធៀប ជាមួយនឹង របស់មួយទៀត មិនមែនជាសញ្ញាណ នោះឡើយ (La comparaison n'est pas une raison)។ យើងមិនរិះគន់ លើ សេចក្តី អះអាង របស់ លោក សុខ អាន ថ្លែងប្រកបដោយ មោទនភាព ថាគ្មានតម្លៃនោះឡើយ តែ តម្លៃ ដែលអាចមាន គឺជាតម្លៃនយោបាយ សំរាប់តែលើកទឹកចិត្ត ក្រុមគាត់តែ ប៉ុណ្ណោះ ដែលគេហៅថា គោលវិធី Couet ឬ គំនិតវិជ្ជមាន។ តម្លៃនេះ គ្មានសីលធម៌នោះ ទេ ព្រោះ គាត់លើកយក របស់អវិជ្ជមាន មកធ្វើជាតម្លៃរបស់ក្រុមគាត់ គឺថា «អាក្រក់ ដែរ តែគិតជាអ្នកដទៃ»។

លោក សុខ អាន បន្ថែមថា លោក ហ៊ុន សែន និយាយតាំងតែពី ខែ ឧសភា ថាប៉ុន្មាន ខែខាងមុខ នឹងអាចមានកើតចលាចលក្នុងប្រទេស។ ប្រជុំរួល របស់ លោក ហ៊ុន សែន ជា ការជាក់ស្តែង ព្រោះ អនុភាពមិនល្អ ជាផល នៃអំពើមិនល្អ។ បើពួកគាត់ បំរុងនាំគ្នា ធ្វើសន្តិសញ្ញាព្រំដែន ផ្ទុយពីប្រយោជន៍ជាតិ ច្បាស់ជាពួកគាត់ មានការបារម្ភពី ប្រតិកម្មអវិជ្ជមាន ពីសំណាក់ តួអង្គសកម្ម នៃសង្គម ទាំងឡាយ នោះឯង។ តែទុក ប្រតិកម្មអវិជ្ជមាន នោះ ជា កត្តា នាំ បង្កើត ចលាចលក្នុងប្រទេស គឺជា សម្មានការ គ្មាន សមហេតុសមផល សោះឡើយ ព្រោះក្រុមគាត់ ទុកការរិះគន់ និង បាតុកម្ម នៃ សហគមន៍ខ្មែរ នៅបរទេស ធ្វើឡើងក្នុងគ្រោង នៃសិទ្ធិសេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិ ដែលជាមូលដ្ឋានធម្មតា នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងប្រទេស មាន នីតិវដ្ត។

ចម្លើយ៖ ការប្រៀបធៀប

លោក សុខ អាន បញ្ជាក់បង្ហាញថា ប្រទេសនីមួយៗ គេមានរឿងរសើប ខុសៗគ្នា៖ សហរដ្ឋអាមេរិក គឺរឿង ភេរវកម្ម ; នៅទ្វីបអឺរ៉ុប គឺរឿង ទប់ស្កាត់ការសម្លាប់រដ្ឋាល ដែលធ្លាប់មានកើតឡើងនៅក្នុងសម័យសង្គ្រាមលោកទី១ និង ទី២ ; នៅសព្វប្រទេសអឺស្ត្រាលី គឺរឿង ផុសវាទ សាសនា។

ដូចបានជំរាបខាងលើរួចមកហើយ ថា ការប្រៀបធៀបមិនមែនជា សញ្ញាណ នោះឡើយ តែការលើកយក រឿងរសើប ខាងលើ នេះ មកប្រៀបធៀប ជាមួយនឹង រឿងព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម គឺ មិនទំនង សោះ៖

ករណីសហរដ្ឋអាមេរិក

អាមេរិកាំង គេបង្កើតច្បាប់ជាច្រើន សំរាប់ប្រឆាំងនឹង ភេរវកម្ម ដើម្បីការពារ ប្រទេស និង ប្រជាជន អាមេរិកាំង។ ច្បាប់នេះគឺដឹងណាស់ តែប្រជាជនអាមេរិកាំង មិនទុកជាច្បាប់ ប្រឆាំងនឹង សេរីភាពបុគ្គលនោះឡើយ ព្រោះជាក់ព្រៃង ការពារសន្តិសុខសាធារណៈ និង សេរីភាពឯកជន នៅចំពោះមុខ ការគំរាម នៃភេរវកម្ម។ ដូច្នោះ អ្វីដែលបំពានលើច្បាប់នេះ អាជ្ញាធរ នៃរដ្ឋ គេទុកជាការគំរាម ដល់សន្តិសុខ នៃសហរដ្ឋអាមេរិក។ រីឯ សន្តិសញ្ញាបន្ថែម នៃព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម វាផ្ទុយស្រឡះពីប្រយោជន៍ជាតិខ្មែរ ដែលជារឿងរសើប សំរាប់ប្រជាជាតិខ្មែរ តែម្តង ហេតុនេះឯងបានជាមានប្រតិកម្មអវិជ្ជមាន ពីសំណាក់ សធារណជន ចំពោះ សន្តិសញ្ញានេះ។ តែលោក សុខ អាន បែរជាទុក ជារឿងរសើប របស់រដ្ឋាភិបាលទៅវិញ តែ ការរសើប របស់ក្រុមគាត់ វាផ្ទុយ ពី ការរសើប របស់ប្រជាជាតិ។ ទី១ ឈរលើ ប្រយោជន៍ជាតិ ទី២ ឈរលើប្រយោជន៍បក្ស ព្រោះ សន្តិសញ្ញា ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ សុទ្ធជាសន្តិសញ្ញា នាំប្រទេសខ្មែរខូចប្រយោជន៍ រួចទៅហើយ តែដល់ពួកគាត់ នាំគ្នាធ្វើបន្ថែម លើអ្វី ដែលជាអវិជ្ជមាន សំរាប់ប្រជាជាតិខ្មែរ គឺច្បាប់ជាបន្ថែម នូវការបាត់បង់ទឹកដីខ្មែរ បន្តទៅទៀត ដែលមានប្រទេស វៀតណាម ជាអ្នកចំណេញ។ ហេតុនេះឯង ការយកករណី សហរដ្ឋអាមេរិកក្តី និង អឺរ៉ុបក្តី មកប្រៀបធៀប ជាមួយនឹង សន្តិសញ្ញាបន្ថែមរបស់លោក សុខ អាន គឺ ជា ការប្រៀបធៀប គ្មានទន្ទ្រភាព បន្តិចសោះឡើយ។

យើងមិនលើក ករណី ផុសវាទ សាសនា នៅសព្វប្រទេស អឺស្ត្រាលី មកពិភាក្សានៅទីនេះឡើយ ព្រោះយើងទុកជា វិធានការ ជ្រុលនិយម ទៅលើ សិទ្ធិសេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិ របស់បុគ្គលម្នាក់ៗ។ បើលោក សុខ អាន បានអាន សៀវភៅ លោក ឆាល់ម៉ែន វ៉ាស

ឌី ពិតមែន ច្បាស់ជាគាត់មានការអៀនខ្ជាប់ ក្នុងឋានៈគាត់ ជាបញ្ញវន្ត ដោយលើក ករណី នេះ មកប្រៀបធៀបនឹង ការរសើប របស់គាត់។

ករណី យៀកណាម

លោក សុខ អាន លើកយក និក្ខេបបទ របស់យៀកណាម មកធ្វើយុត្តកម្ម នៃការ បាត់បង់ទឹកដីខ្មែរ ព្រោះ យៀកណាម គេថា គេយកបានទឹកដីខ្មែរ ព្រោះ ជា ទឹក ដី សកុណ របស់រាជវង្សខ្មែរ ធ្វើចម្បាំងដណ្តើមរាជ្យគ្នា ម្ខាង ទៅពីង សៀម ម្ខាង ទៅពីង យួន ហើយនៅពេល ព្រះអង្គម្ចាស់ណាមយួន៖ ស្តេចនោះ បានអោយជា សកុណ ដល់ យួន ឬ សៀម ទៅតាម ខាងណាម្ល៉ោះ នោះឯង។ ការលើក ទង្វើប្រវត្តិសាស្ត្រ ហើយទុកជា ចំណុចរសើប របស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ នេះ ក្រុម សុខ អាន មានបំណង ទុក ការធ្វើឧបស ម្ព័ន្ធ ដែលយៀកណាមបានធ្វើមកក្នុងទឹកដីខ្មែរ ចាប់ពីសត្វក្សទី១៧ មក ជា អំពើធម្ម តា ហើយ ទង្វើនេះទៀត មិនមែន ក្រុមគាត់ទេ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ព្រោះជាកំហុសរាជ វង្សខ្មែរ តាំងពី សត្វក្ស ទី១០ ទី១៣ ដែលមានផែនទី ក្នុងជំនាន់នោះ ជាសាក្សី ហើយ អាចបង្ហាញបាន នូវការបាត់បង់ទឹកដីខ្មែរ ហើយក៏ មកប្រៀបធៀប ជាមួយនឹង ផែនទី នៃមហានគរខ្មែរ។

ការបកស្រាយ ប្រវត្តិសាស្ត្រ នេះ វាក្មានអ្វី ជាការចម្លែកនោះទេ តែលើកយក និក្ខេបបទ របស់ យៀកណាម មកធ្វើជាទន្ទ្រករណ៍ ក្នុងឋានៈខ្លួន ជា ភាគីចរចារ អំពី បញ្ហាព្រំដែន ជាមួយ ភាគីយៀកណាម ទុកជាអំពើ ចាញ់ប្រៀបគេរួចទៅហើយ។ តែគេដឹងថា ទំនាក់ ទំនង រវាង ក្រុម សុខ អាន ជាមួយ យៀកណាម ជា ទំនាក់ទំនង បែប ចៅហ្វាយ ជាមួយ ខ្ញុំបំរើ ផង និង ជា អ្នកមានគុណ ជាមួយនឹង អ្នកសងគុណ ផង។ ដូច្នោះ បើនិយាយអំពី បញ្ហាព្រំដែន រវាង ខ្មែរ-យៀកណាម គឺ ក្រុម សុខ អាន ត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្ន ពិសេស ក្នុងការប្រើពាក្យសំដី ដើម្បី បញ្ជាក់ យៀកណាម ជានិច្ច ព្រោះ ក្រុមខ្លួន រស់ជា អ្នក បញ្ជាក់ ក្នុងឋានៈ ជា អ្នកដឹងគុណ អស់មួយជីវិត ដល់យៀកណាម។

ករណី ១៨ មិនា ១៩៧០

ក្រុម សុខ អាន ពន្យល់ថា ក្រុម លន់ នល់ បានប្រើប្រទានបាត់ទឹកដី ដើម្បីធ្វើរដ្ឋ ប្រហារ ប្រឆាំងនឹង សម្តេច សីហនុ។ ដូច្នោះ ប្រទានបទនេះ គឺគេលើកយកវាមកប្រើ សំ រាប់ធ្វើការងារផ្សេងៗ ដើម្បី ប្តូររបប។

លោក សុខ អាន យល់ត្រូវ នូវការទុក ការបាត់បង់ទឹកដី ជា ចំណុចរសើប តែថា លោក លន់ នល់ ប្រើប្រទានបទបាត់ទឹកដី ដើម្បីធ្វើរដ្ឋប្រហារ ជាការយល់ឃើញ គ្មានការ ពិចារណា លើ ព្រឹត្តិការណ៍ ថ្ងៃទី ១៨ មិនា ១៩៧០។ តែបើ លោក សុខ អាន បកស្រាយ ព្រឹត្តិការណ៍ ១៨ មិនា ក្នុងឋានៈ ជា អ្នកបំរើប្រយោជន៍ យៀកណាម ការពន្យល់នេះ វា

ច្បាស់ ជា ចម្លើយសុក្រិត នឹងគោលបំណង របស់គាត់ នោះឯង។ តែ ដូចម្តេច អាច ពិភាក្សា បាន ក្នុងចំណុច ព្រឹត្តិការណ៍ ១៨ មិនា នេះកើត ជាមួយ ក្រុម សុខ អាន ដែល ជា ក្រុម ទុក និក្ខេបបទ របស់ យៀកណាម ជា ជំនឿលទ្ធិ។ ដូច្នោះ ធ្វើសង្គ្រាមប៉ាកា ជាមួយ ក្រុម សុខ អាន លើចំណុចនេះ គឺដូចជា ចាក់ទឹកលើក្បាលទា នោះឯង។ ក្រុម សុខ អាន ភ្លេចថា ពាក្យ «ព្រះករុណា» ជាពាក្យថ្មី របស់ ពួកគាត់ ព្រោះ ពួកគាត់នេះ ឯង ធ្លាប់ប្រើសំដីមើលងាយ សម្តេច សីហនុ នៅពេល ដែល ព្រះអង្គ មិនបំរើប្រយោជន៍ ក្រុមខ្លួន។ ដូច្នោះ រិះគន់ លន់ នល់ ដើម្បី លើក សីហនុ ជា គំនិត ខ្យល់និយម របស់ក្រុម សុខ អាន។

លោក សុខ អាន លើកមកនិយាយថា សម័យ លន់ នល់ យើងឃើញច្បាស់ណាស់ គឺដេញ បាញ់ទំលាក់ទឹក ប្រជាជនយៀកណាម ជាច្រើន នេះជាការដុតរោលកំហឹងជនជាតិ យក កំហឹងជនជាតិ កំហឹងពូជសាសន៍ ជាមូលដ្ឋាន រហូតដល់ក្រោយមក យើងបានឃើញ ហើយសម័យ ប៉ុល ពត។ តែ លោក សុខ អាន មិនបានស្រាវជ្រាវ អំពីឃាតកម្ម លាក់ មុខ ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ របស់ យួនកុម្មុយនិស្ត នៅក្នុងដំបន់កាន់កាប់ របស់វា នោះ ទេ។ យើងនិយាយនេះ មិនមែន ចង់ការពារ អំពើ ឃាតកម្ម ចំពោះ អាណិកជនយួន រស់ នៅកម្ពុជា នោះឡើយ។ អ្វីដែលជាអំពើ ចាកកន្លងធម៌ ត្រូវតែផ្ដន្ទាទោស តែត្រូវ លោក សុខ អាន ដឹងច្បាស់ ថា បទឧក្រិដ្ឋ នោះ មិនមែន ជា បទឧក្រិដ្ឋ រៀបចំឡើយដោយ រដ្ឋ ឬ របប នោះទេ វាជា អំពើ នៃក្រុមខូច តូចមួយ វិលចំណែក បទឧក្រិដ្ឋ ធ្វើដោយ ពួកកុម្មុយនិស្តយួន គឺ ជាអំពើ រៀបចំឡើងដោយ អង្គការ កុម្មុយនិស្តយួន ធ្វើដើម្បី សម្លាប់ជាតិខ្មែរ មិនខុសក្រុម សុខ អាន ធ្វើសព្វថ្ងៃ ដើម្បីបំរើ អត្ថប្រយោជន៍យួន នោះ ដែរ។ លោក លន់ នល់ មិនបាន សម្លាប់ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដើម្បី រក្សាអំណាចលោក នោះ ទេ ផ្ទុយពី ក្រុម លោក សុខ អាន នាំគ្នាសម្លាប់ខ្មែរ ដើម្បី រក្សាអំណាច សំរាប់ តែរក ប្រយោជន៍ឲ្យយួន តែប៉ុណ្ណោះ។

ចម្លើយ៖ សន្និសីទសញ្ញា ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ តេឡាខុសច្បាប់មែនឬ ?

លោក សុខ អាន បានលើកយក អន្តរវត្ត នៃ សន្និសីទសញ្ញាទាំងបី មកបង្ហាញ នូវគោលសំខាន់របស់វា រួចចោទជាសំណួរថា តើវាខុសច្បាប់មែនឬ ?

ទន្ទឹករណ៍ នៃ ក្រុម សុខ អាន

លោក សុខ អាន ពន្យល់ថា៖ កិច្ចព្រមព្រៀងប៉ារីស សរសេរថាយើងបានធ្វើសន្តិសញ្ញាផ្តល់ទឹក ផ្តល់ដី ដល់វៀតណាមនោះ គេមិនសរសេរតែមួយមាត្រាដូច្នោះទេ គេប្រាកដនិយាយច្បាស់ហើយថា តើកិច្ចព្រមព្រៀងណាត្រូវលុបចោល ប៉ុន្តែការធ្វើមាត្រានេះគ្រាន់តែលើកជាគោលការណ៍ទេ គឺថាកម្ពុជា ជាដួង អធិបតេយ្យ។ គេចង់បញ្ជាក់ថា យើងមានសិទ្ធិលុប បើគេពិនិត្យទៅវាប៉ះពាល់ដល់ប៉ុន្មានចំណុច ដែលគេបានចែងទាំងអស់នោះ ប៉ុន្តែបើយើងពិនិត្យទៅ ក្នុងនាម ជាដួងអធិបតេយ្យ យើងជាអ្នកសម្រេច ថាវាប៉ះឬ មិនប៉ះ ? ដូច្នោះយើងក៏យកគំនិតហ្នឹង មកដាក់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ យើងដែរ គឺថាកិច្ចព្រមព្រៀងណា ដែលប៉ះពាល់ដល់ឯករាជ្យ អធិបតេយ្យ និង អព្យាក្រឹតភាពបូរណភាពទឹកដី គឺយើង មានសិទ្ធិលុបចោល។ នេះជាគោលការណ៍តែមួយ ដែលយើងមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញដែរ អំពីបញ្ហាទឹកដីហ្នឹង គឺយើងយក **ផែនទីក្រុមភូមិសាស្ត្រចិន** ដែលមានខ្នាត ១/១០០ ០០០។

បញ្ហាគតិយុត្ត

សួរថា ក្រោយពីការចប់ របប សាធារណរដ្ឋ កម្ពុជា ប្រជាមានិត ឬ របប អាណានិគមយៀកណាម នៅកម្ពុជា តើតម្លៃ សន្និសីទសញ្ញាទាំងឡាយ នឹងក្លាយទៅជាយ៉ាងណា ?

សំណួរ នេះ សព លោក សារិន ឆាក ធ្លាប់បានសួរ នៅក្នុងនិក្ខេបបទ (ព្រំដែននៃកម្ពុជា) របស់លោក អំពីបញ្ហាខ្សែបន្ទាត់ ដែល របបអាណានិគមបារាំង បានបែងចែក ទឹកដីឥណ្ឌូចិន បិតនៅក្រោម របបអាណានិគម នឹងក្លាយទៅជាយ៉ាងណា ?

នៅទីនេះ យើងមិនលើកបញ្ហាទាំងពីរនេះមកធ្វើ ការប្រៀបធៀប ដើម្បីរកការពិតនោះឡើយ ព្រោះយើងធ្លាប់និយាយខាងលើរួចហើយថា ការប្រៀបធៀប មិនមែនជាសញ្ញាណនោះទេ។ តែយើងធ្វើការពិចារណា ទៅតាម គន្លងគតិយុត្ត ដែលយើងយល់ឃើញថា ជាមូលដ្ឋានតែមួយគត់ សំរាប់រកការពិត អំពីបញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម។

ចម្លើយ៖ សន្និសីទ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ តើវាខុសច្បាប់មែនឬ ?

សន្និសីទ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ គ្មានលក្ខណៈ ជា សន្និសីទ អន្តរជាតិ បាននោះឡើយ ព្រោះ របប សាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិត នៃកម្ពុជា ហៅ របប ភ្នំពេញ គ្មាន លក្ខន្តិកៈ ជា របបកំណាងប្រជាជាតិខ្មែរ នៅ អង្គការសហប្រជាជាតិ នោះទេ។ ដូច្នោះ សន្និសីទ រវាងខ្លួនជាមួយ យៀកណាម មិនមែន ជា សន្និសីទ រវាង នគរពីរ នោះដែរ។ ម្យ៉ាង មួយទៀត របប ភ្នំពេញ ជា របប ដែលយៀកណាម ជាអ្នកបង្កើត ដើម្បី ធ្វើសុពលភាព នៃការឈ្លានពាន តាមផ្លូវយោធា របស់គេ ចូលមកក្នុងទឹកដីកម្ពុជា។

របបភ្នំពេញ ឈរជាប់លើទឹកដីខ្មែរ បាន ដោយសារតែទ័ពឈ្លានពាន យៀកណាម ជាន់ ទឹកដី និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ពន្លិចមិនអោយដើបរួច។ ពិតណាស់ហើយ ថា យៀកណាម អាចធ្វើបាន ដោយសារតែ របប ខ្មែរក្រហម ធ្វើអោយប្រជាជាតិខ្មែរ រំលោភ និង ពាយ ស្រាប់ នាំអោយ ខ្មែរ បាក់ស្បែក ព្រោះរងគ្រោះជាទម្ងន់។ បើគ្មាន របប ឧត្តបាទ នេះទេ ម្ល៉េះអី យៀកណាម នឹងទទួលវាសនា ដូចគ្នានឹង អធិរាជាចក្រ អាណាម នៅពេល ដែល ទ្រៀង មីញ៉ាង វា សោយរាជ្យ នៅស្រុកខ្មែរ កាលពីពាក់កណ្តាលសតវត្សទី១៩ ចាប់ ព្រះ ក្សត្រី អង្គមីយ ទៅយុំឯក្រុងវ៉េ។ សម័យនោះ ខ្មែរ ហៅថា សម័យ «កំពប់តែអុង» យួនវា ដុកវាវាវា បង្ខំអោយខ្មែរ និយាយ ភាសារយួន ស្លៀកពាក់យួន ទុកសក់បួង ជាយួន ផ្លាស់ឈ្មោះខេត្តនិង ស្រុក ជាយួន ។ល។

ហេតុនេះឯង របប ភ្នំពេញ គ្មាន ឯករាជភាព គ្មានលទ្ធភាព ការពារ បូរណភាព ទឹក ដីខ្មែរ បាននោះឡើយ។ ការនេះ មាន សន្និសីទ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ ជា ភស្តុ តាង បង្ហាញ នូវការបាក់បង់ទឹកដីខ្មែរ។ ដូច្នោះ នៅក្នុងចំណុចនេះលោក សុខ អាន មិន អាចពន្យល់បាន ថា សន្និសីទ ទាំងបីនេះ ធ្វើឡើង ក្នុងសមភាព រវាង របប ភ្នំពេញ ជាមួយនឹង ភាគី យៀកណាម នោះបានឡើយ។ ហើយ រឿងនិទានខ្លីៗ ដែល លោក សុខ អាន លើកយកមក បំពេ ព្រម បរិយាការណ៍ ដើម្បីបង្ហាញ អំពី ភាពតឹងតែង នៅ ពេលចរចា រវាង គាត់ ជាមួយនឹងមិត្តសំឡាញ់ ជនជាតិលាវ របស់គាត់ អំពីបញ្ហា ព្រំ ដែន ខ្មែរ-លាវ គឺ ជាការប្រៀបធៀប ថាមានដូចគ្នា ក្នុង ការចារចារ របស់ ក្រុម គាត់ ជាមួយភាគីយៀកណាម ដើម្បី ការពារអត្ថប្រយោជន៍ខ្មែរ។

តាមទស្សនៈ គតិយុត្ត សន្និសីទ ណា ដែលធ្វើឡើង ដោយមានភាគីមួយ នៅក្រោម ការ ទំនុកបំរុង ភាគីមួយទៀត គឺ គ្មានតម្លៃ នោះឡើយ ព្រោះនាំឲ ភាគីនៅក្រោមអំណាច អ្នកទំនុកបំរុង ទទួលផលវិបាកដ៏អភ័ព្វ ហើយផលវិបាក ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនោះ គឺ ការ បាក់បង់ទឹកដីជាតិ។ ឧទាហរណ៍ ប្រទេសខ្មែរ មានដែនទី ពិតប្រាកដ មុន កងទ័ពយៀ

ចម្លើយ៖ សន្និសីទ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ តេទាខុសច្បាប់មែនឬ ?

កណាម ចូលមកកាន់កាប់ ដាក់ប្រទេសខ្មែរជាប្រទេសចំណុះខ្លួន ដូច្នោះ សន្និសីទ ឆ្នាំ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ រវាង របបក្នុងពេញ ដែលជា របបរណប យៀកណាម ជាមួយ នឹង យៀកណាម មានតម្លៃ ជា សន្និសីទ ឯកភាពគ្នា តែប៉ុណ្ណោះ ធ្វើឡើង ដើម្បី ហុច ប្រយោជន៍ ដល់ យៀកណាម នាំឲ្យមាន ការកែប្រែ ផែនទីខ្មែរ។

ត្រូវ ក្រុម លោក សុខ អាន ដឹងថា ប្រទេសខ្មែរ គ្រប់របប នយោបាយ, លើកលែងតែ របប ក្រុមលោក សុខ អាន, មិនដែលបញ្ឈប់ នូវការតវ៉ាប្រឆាំងនឹងការកំណត់ នៃយៀក ណាម នូវទឹកដី អាណានិគមកូសាំងស៊ិន ដែលបារាំង បានកម្រិតព្រំដែន ឲ្យនោះឡើយ។ មិនដូចសំដី លោក សុខ អាន ថា តាំង សន្និសីទ ទីក្រុង ហ្សឺណែវ ខ្មែរបញ្ឈប់ការ តវ៉ា ទឹកដីកូសាំងស៊ិន (កម្ពុជាក្រោម) ថា ជា ទឹកដីខ្មែរ ដោយសំអាងថា តំណាងខ្មែរ ម្ចាស់ក្សត្រីយ៍ យុគនូវ ពឹងពាង គាត់មិនហ៊ានបោះឆ្នោត កូសាំងស៊ិន ជា របស់ខ្មែរ ផង គាត់បែរជាបោះអនុប្បវាទ ហេតុនេះឯង បានជាបារាំង គេបញ្ឈប់ កូសាំងស៊ិន ឲ្យទៅ យៀកណាម ហើយ នេះជាចំណុចសំខាន់ណាស់ ទាក់ទងទៅនឹង កោះត្រល់។

ទន្ទឹមការណ៍ លោក សុខ អាន គឺ គ្មានការពិចារណា និយាយឲ្យតែសម្លេង ហើយនិយាយ បានតែនៅក្នុង មជ្ឈដ្ឋានគ្នាគាត់ តែប៉ុណ្ណោះ ដូចគ្នានឹង លោក ហ៊ុន សែន និយាយផ្តា ចមុខ អស់រយៈពេល ប្រាំម៉ោង នៅមន្ទីររដ្ឋសភា ស្តីអំពី បញ្ហាព្រំដែន ខ្មែរ-យៀកណាម តែគ្មានខ្លឹមសារ សំរាប់ជាតិ អ្វីបន្តិចសោះ។ លោក សុខ អាន គាត់តាំងខ្លួនឯង ជា បណ្ឌិតប្រវត្តិសាស្ត្រ និង ជា អ្នកដឹកនាំជាតិថ្នាក់កំពូល តែគាត់ មិនទាំងយល់អំពី ន័យ នៃការបោះឆ្នោតអនុប្បវាទ នោះផង ហើយ ធ្វើការបកស្រាយ ដើម្បីការពារ ប្រយោជន៍ យៀកណាម ទាំងទទឹងទទឹង នាំឲ្យគេមើលឃើញធាតុពិតរបស់គាត់ ជា ប្រវត្តិសាស្ត្រវិទូ បែបណា។ ការបោះ អនុប្បវាទ គឺបោះក្នុងកិច្ចព្រមព្រាងទូទៅ មិនមែន នៅក្នុង ចំណុច ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ដែល លោក សុខ អានហៅថា កូសាំងស៊ិន នោះ ទេ។ ក្នុងចំណុច ទឹកដី កម្ពុជាក្រោម រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរជំនាន់នោះ បាន ដាក់ សិទ្ធិបំរុង ទុក (Droit de réserve) របស់ខ្លួន រួចហើយ ហើយការបំរុងទុក នេះទៀត ត្រូវអង្គប្រជុំ ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ដូច្នោះ អ្នកតំណាងខ្មែរ ត្រូវតែបោះ អនុប្បវាទ ដើម្បីរក្សា ការបំរុង ទុក របស់ភាគីខ្មែរ។ ជាពិសេស បោះអនុប្បវាទ មិនមែន មានន័យថា យល់ស្របនោះឡើយ។ អនុប្បវាទ គឺជារូបភាព នៃការប្រឆាំងមួយ តែមានជំហរទុក សំរាប់ រកដំណោះ ស្រាយបន្តទៅថ្ងៃមុខទៀត។ រឿងបារាំង បញ្ឈប់ កម្ពុជាក្រោម ឲ្យទៅ យៀកណាម ជារឿង របស់បារាំង ព្រោះពេលនោះ គេជាមហាអំណាចដំបូង តែសេចក្តីសម្រេចរបស់ បារាំង មិនមែនជាច្បាប់ខ្មែរ នោះឡើយ ហើយខ្មែរ មិនដែលទទួលស្គាល់វា នោះដែរ ហេតុ

ចម្លើយ៖ សន្និសីទ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ តេឡេវិស្យុងមែនឬ ?

នេះឯងបញ្ហា ទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ដែលជាទឹកដីខ្មែរ មាន កោះត្រល់ជាដើម នៅតែជា ទឹកដីខ្មែរជានិច្ច។ រឿងខ្មែរមិនទាន់មានលទ្ធភាពដណ្តើមយកមកវិញ ជារឿងមួយ តែ យល់ថា ខ្មែរបញ្ឈប់ការតវ៉ា ជារឿងប្រឌិតសុទ្ធសាធ ជាពិសេស ពី ក្រុម សុខ អាន ដែល រស់ តាមខ្យល់ដកដង្ហើម យៀកណាម។ បន្ថែមទៅទៀត លោក សុខ អាន និយាយថា សូម្បីរបប កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ មិនបានតវ៉ា យកកោះត្រល់ វិញផង។ សូមជំរាប លោក សុខ អាន ម្តងទៀតថា មិនបានតវ៉ា មិនមែន មានន័យថា បញ្ឈប់ការតវ៉ានោះ ទេ ហើយរឿងជម្លោះទឹកដី រវាងប្រទេសមួយ ជាមួយប្រទេសមួយ គ្មានបានចែងទុក ពេលវេលាកំរិត ការតវ៉ា នៅមុខតុលាការអន្តរជាតិនោះឡើយ។

លោក សុខ អាន លើកយកព្រឹត្តិប័ត្រ ឈ្មោះ «Le Sangkum» ក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៤ មក សំអាង ផ្សាយពីការសន្ទនា របស់ សម្តេច សីហនុ ជាមួយ លោក ជាំង វ៉ាន់ដុង និង ត្រាយ ប្តីយតាម។ នៅក្នុងការចរចាទាំងពីរនោះ ព្រះករុណា សុទ្ធតែបញ្ជាក់ថា ខ្សែព្រំដែន យើង ដែលបារាំងបានគូស វាមិនសុក្រិតទេ ប៉ុន្តែក្នុងផលប្រយោជន៍ យើងត្រូវតែរៀន សូត្រ ទទួលយក នូវអ្វី ដែលបារាំងបន្សល់ទុកមកនេះ ហើយ ទ្រង់ មានបញ្ជាក់ទៀតថា បើទទួលយក ហេតុអ្វីក៏មិនទទួលយកដែនទីឆ្នាំ ១៩៦៤ ដែលទទួលស្គាល់ ផ្ទៃដី និងផ្ទៃ ទឹក ម្យ៉ាងមួយទៀត ខ្ញុំមិនទាមទារ កោះត្រល់ និង កោះឯទៀត ដែលកាន់កាប់ ដោយ យៀកណាម ខាងត្បូង វិញទេ។

លោក សុខ អាន គាត់ចង់ទុក សំដី សម្តេច សីហនុ ជាច្បាប់ខ្មែរ ដូចគាត់តែងតែទុក សំដី លោក ហ៊ុន សែន ជាសំដីព្រះ។ តែនៅត្រង់ចំណុចនេះ អាចបង្ហាញអោយខ្មែរឃើញ ច្បាស់ថា សម្តេច សីហនុ ទ្រង់ចង់កាត់ដីខ្មែរ អោយទៅអ្នកណាម្នាក់ ស្រេចតែចិត្ត ទ្រង់ ព្រោះ អាងថា ខ្លួនមានអំណាច អាចសម្លាប់មនុស្សបាន។ តែ តាម ផ្នែកគិយុត្ត សំដី នេះ វាគ្មានតម្លៃ ជាច្បាប់ សំរាប់ជាតិខ្មែរ បាននោះឡើយ ដូច្នោះ ការលើកយក សំដី នេះមកធ្វើជា ទន្ទឹករណ៍ ដើម្បីការពារ ក្រុម សុខ អាន ដោយ សុខ អាន វាគ្មានតម្លៃ អ្វី សំរាប់ ប្រជាជាតិខ្មែរ សោះឡើយ តែអាចមាន ប្រយោជន៍ ដល់ ក្រុម សុខ អាន ព្រោះ ពួកគាត់ អាចយកមកចោទថា សម្តេច សីហនុ ទេ ជាអ្នក ប្រគល់ កោះត្រល់ អោយទៅ យៀកណាម។

ការលុប សន្និសីទ

លោក សុខ អាន និយាយថា ក្នុង កិច្ចព្រមព្រៀង ទីក្រុង ប៉ារីស គ្មានចំណុចណា បញ្ហា លុបដាច់ខាត សន្និសីទ ទាំងឡាយ ដែល របប គាត់ ចុះហត្ថលេខា ជាមួយ យៀកណា

ចម្លើយ៖ សន្និសីទ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ តើខុសច្បាប់មែនឬ ?

ម។ តាមទស្សនៈគតិយុត្ត សន្និសីទ ទាំងនោះ វាទុកជា មោឃៈ រួចបាត់ទៅហើយ តែ លោក សុខ អាន ការពារ វា ថា៖

*...ក្នុងនាម ជារដ្ឋអធិបតេយ្យ យើងជាអ្នកសម្រេច ថាវាប៉ះ ឬ មិនប៉ះ ? ដូច្នោះយើងក៏ យកគំនិតហ្នឹង មកដាក់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ យើងដែរ គឺថា កិច្ចព្រមព្រៀងណា ដែរប៉ះពាល់ ដល់ឯករាជ្យ អធិបតេយ្យ និង អព្យាក្រឹតភាព បូរណភាពទឹកដី គឺយើងមានសិទ្ធិលុប ចោល។ នេះជាគោលការណ៍តែមួយ ដែលយើងមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញដែរ អំពីបញ្ហា ទឹកដីហ្នឹង គឺយើងយក **ផែនទីក្រុមភូមិសាស្ត្រចិន** ដែលមានខ្នាត ១/១០០ ០០៧*

ប៉ុន្តែ ក្រុម សុខ អាន មិនបានស្នើ ដល់ គណបក្សនយោបាយ ដទៃទៀត និង អង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាល បង្កើត គណកម្មាធិការចម្រុះមួយ ដើម្បី ពិនិត្យលើ សន្និសីទ ឆ្នាំ ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ ថា តើវា មាន ប៉ះពាល់ ដល់ ឯករាជ្យ អធិបតេយ្យ និង អព្យាក្រឹតភាព បូរណភាពទឹកដី ដើម្បី សំអាត អោយស្អាត រាល់អំពើរបស់ខ្លួន ដែលខ្លួន បានធ្វើ នៅពេលខ្លួន រស់នៅក្រោម អំណាច អាណានិគមយៀកណាម។ សវនកម្ម លើ ចំណុចនេះ វាមាន សារៈសំខាន់ សំរាប់ បង្ហាញ នូវតម្លាភាព របស់ខ្លួន រាល់សកម្មភាព ការពារប្រយោជន៍ជាតិ របស់ខ្លួន។ ការនេះ គឺជា សុភវិនិច្ឆ័យ របស់ អ្នកស្នេហាជាតិ ជា យថាភូត ដើម្បី លុប នូវការសង្ស័យ ទាំងឡាយ លើ ក្រុមខ្លួន ពីសំណាក់ ប្រជាពលរដ្ឋ។

តែក្រោយមក មានគេស្នើ តែ ក្រុម សុខ អាន ក្រោយ ពី ដណ្តើមអំណាចបានវិញ នៅ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣ និង ពង្រឹង អំណាចផ្តាច់ការខ្លួន នៅក្នុង ឆ្នាំ ១៩៩៧ តាមការធ្វើរដ្ឋ ប្រហារ ក្រុមខ្លួន មិនដែល យក សន្និសីទ ទាំងនោះ មក សិក្សាជាថ្មី មុននឹង ធ្វើសិទ្ធិ សញ្ញាបន្ថែម ក្នុងបំណង ធ្វើ សុពលភាព នោះឡើយ។

ទន្ទឹមគ្នា លោក សុខ អាន ផ្អែកលើ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ធ្វើវិបកម្ម ន័យ នៃច្បាប់ ហើយ ធ្វើសេ ចក្តីសន្និដ្ឋាន ថា សន្និសីទ ឆ្នាំ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ វាស្របច្បាប់នោះ ជាការបក ស្រាយ ទទឹងទិស តែប៉ុណ្ណោះ។ ក្រុម សុខ អាន និយាយអ្វីចេះតែបានហើយ ព្រោះ ក្រុម គាត់ មិនដែល យកច្បាប់ ជាមូលដ្ឋាន ដែលមាននៅក្នុង នីតិវិធី ដូច្នោះ ការបកស្រាយ ច្បាប់ របស់ក្រុមខ្លួន នៅត្រឹមតែ យកអំណាច មកសម្អាត គេឯង តែប៉ុណ្ណោះ។

ចម្លើយ៖ ប្រើ ប្រព័ន្ធ តុលាការ

លោក សុខ អាន ប្រើផ្លូវ តុលាការ ដើម្បីរក យុត្តិធម៌ អោយ ក្រុមគាត់ ដោយបាន ដាក់ ពាក្យបណ្តឹង ចោទប្រកាន់ លោក ស៊ាន ប៉ែងសែ, ម៉ម សុណង់ដូ, រ៉ុង ឈុន, ជា មន្ត្រី និង អ្នកអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ធម្មិកោ ពីបទផ្សាយដំណឹង មិនពិត អំពីបញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ- វៀតណាម។

អ្នកណាក៏គេដឹងដែរថា ស្ថាប័ន តុលាការខ្មែរ ជា ស្ថាប័ន រណប ក្រុម លោក សុខ អាន ដូច្នោះ ការយក ស្ថាប័ននេះ មកធ្វើជា អ្នករកខុសត្រូវ អោយ ក្រុម ខ្លួន គឺជា ទង្វើគ្មាន ទំនង នោះឡើយ ផ្ទុយទៅវិញ វាជា ការសម្អាត សុទ្ធសាធ ដើម្បីយកឈ្មោះ ព្រោះច្បាស់ ជា ចៅក្រម រណប ក្រុមខ្លួន កាត់សេចក្តី អោយ ក្រុមខ្លួន ឈ្នះ ជាពុំខាន។

តើ ការមិនយល់ស្រប ពីគំនិត ក្រុម សុខ អាន ជា ការបរិហារកេរ្តិ៍ ?

ក្រុម លោក សុខ អាន មិនមែន ជាម្ចាស់ ទឹកដីខ្មែរ នោះទេ ដូច្នោះ អ្វី ដែល ក្រុមគាត់ ថា ត្រូវ មិនមែន ជា ការពិត ដាច់ខាត សំរាប់ អ្នកដទៃ នោះឡើយ។ លោក ទាំងឡាយដែល មានឈ្មោះខាងលើនេះ មិនបានចោទថា ក្រុម លោក សុខ អាន ជាក្រុមក្បត់ជាតិនោះ សោះ ពួកគេ គ្រាន់តែ សម្តែងមតិ ដោយមានបង្អែកលើ ផែនទី ព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម មួយទៀត ដែលវាប្រហែល ជាខុសនឹង ផែនទី ក្រុម លោក សុខ អាន យើងនិយាយ ពាក្យ «ប្រហែល» ព្រោះក្រុមលោក សុខ អាន មិនដែល បង្ហាញ អោយឃើញ ថា គាត់ ប្រើ ផែនទីអ្វីសោះ។ ផែនទី ចិន ? ចុះហេតុអ្វីក៏មិនយកមកបង្ហាញ គ្រាន់តែបានប្រកាសតែ ប៉ុណ្ណោះ។

ការលើក អំពើក្បត់ជាតិ មកបង្ហាញ មិនមែន ជាការចោទប្រកាន់នោះទេ តែក្រុមសុខ អាន មានខ្លួន ក្នុងរឿងនេះ គាត់ទុកជាចំណុចរសើប តែម្តង។ ការនេះ ជារឿង អារម្មណ៍ របស់ពួកគាត់ តែយកវិធានការណ៍ តុលាការ មិនឯករាជ្យ មកធ្វើជា ឧបករណ៍ សំរាប់ សម្អាត គេឯង ឃ្លោះជាអំពើ អសីលធម៌ ពិតប្រាកដ របស់ពួកគាត់។

បញ្ហា ព្រំដែន ខ្មែរ-វៀតណាម បែរក្លាយ ជាបញ្ហានយោបាយខ្មែរ ព្រោះ ក្រុម សុខ អាន មិនហ៊ានដោះស្រាយ ជាមួយ វៀតណាម ព្រោះគេជា អ្នកការពារអំណាចខ្លួន។ តែក្នុង បញ្ហានេះ ក្រុម គាត់ ទុកខ្មែរណា ដែលប្រឆាំងនឹង វៀតណាម ជា សត្រូវ របស់គាត់ ប្រើ តុលាការ របស់ ពួកគាត់ មិនមែន សំរាប់ រកយុត្តិធម៌ តែសំរាប់ ចាប់អ្នកប្រឆាំង ដាក់

គុក តែម្តង។ យើងឃើញច្បាស់ហើយថា នៅពេលណា មានទំនាស់ រឿងទឹកដី តាមព្រំ ប្រទល់ ខ្មែរ-វៀតណាម ជា អាទិ៍ អាជ្ញាធរខ្មែរ គ្រប់ថ្នាក់ តែងតែ កាន់ជើង ភាគី វៀតណាម សិន ដោយប្រកាសក្លាមថា កន្លែងមានទំនាស់ ជាកន្លែង ដែល ខ្មែរ និង វៀតណាម មិនទាន់ស្រុះស្រួលគ្នា។ ក្រសួង ការបរទេសខ្មែរ មិនទាំងហ៊ាន កោះ អគ្គរដ្ឋទូតវៀតណាម មកឆ្លើយបំភ្លឺ ជាសាមី ក្នុងរឿងទំនាស់ នោះផង ចេះតែនិយាយថាបានធ្វើលិខិតទៅក្រសួងការបរទេស វៀតណាម តែមិនទាន់បានទទួលចម្លើយ។ ហេតុអ្វីក៏គ្មានចម្លើយ ព្រោះស្មានមើលទៅ សាមីខ្មែរ មិនទាំងហ៊ាន សួរសំណួរ ៤ សាមីយួន ឆ្លើយពន្យល់ ខ្លួន តែគ្រាន់តែជាលិខិត ជូនដំណឹង ដល់ លោកម្ចាស់យួន ដូច លោក ហ៊ុនសែន គាត់ ស្នើ៤ វៀតណាម នៅស្ងប់ស្ងៀម នោះឯង គឺមានន័យថា មិនបាច់គិតរឿងនេះទេ ចាប់ លោក ហ៊ុន សែន ដោះស្រាយរឿង នេះ ជូន លោកម្ចាស់។ ដំណោះស្រាយ លោក ហ៊ុនសែន គឺគ្មានអ្វី ក្រៅពី យកកម្លាំងបាយ និង ប្រព័ន្ធ តុលាការរបស់គាត់ មកសម្រួលខ្មែរ គ្នាឯង តែប៉ុណ្ណោះ។ មានតែនៅស្រុកខ្មែរមួយគត់ នៅពេលមាន បញ្ហា ព្រំដែនជាមួយ ប្រទេសជិតខាង បែរ ជា អ្នកដឹងនាំខ្មែរ ការពារបរទេស ដោយប្រើប្រព័ន្ធ តុលាការ ផង កម្លាំងបាយផង ប្រឆាំងនឹង ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនឯង។ នេះហើយ ជាធាតុ នៃរបប ក្រុម សុខ អាន។

ចម្លើយ៖ ផែនទី សាធារណរដ្ឋខ្មែរ

លោក សុខ អាន ថា នៅស្រុកខ្មែរ ក្នុងចំណោម របបបួន ដែលធ្លាប់ដឹកនាំ ប្រទេសខ្មែរ មានតែ របប សាធារណរដ្ឋខ្មែរ ទេ ប្រើផែនទីខុសគេ ដែលគូសជាឯកតោភាគី ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧២។ គាត់សួរជាសំណួរថា ចុះបើ ក្រុម ជឺវគី បានគូសខ្សែដូចនេះ តើយើងទទួល ស្គាល់ដែរឬទេ ? គាត់ ឆ្លើយខ្លួនឯងថា យើងមិនទទួលស្គាល់ទេ ព្រោះគាត់បានគូសយក កោះយើងអស់ហើយ។ យើងសួរទៅ លោក សុខ អាន វិញថា ចុះហេតុអ្វីត្រូវនេះ គាត់ ទទួលស្គាល់ថា កោះត្រល់ ជាកោះ របស់ យៀកណាម ?

សំដីជាប្រតិក្ខណៈនេះ វា បញ្ជាក់បង្ហាញ នូវការមិនអាចរក្សាស្មារតី របស់ លោក សុខ អាន ព្រោះ គាត់ សង្ឃឹមគិត តែលើ ប្រយោជន៍ យៀកណាម នាំអោយ គំនិតមាននៅក្នុងឯក សារ របស់គាត់ គ្មាន ការភ្ជាប់គ្នា ពីគំនិតមួយ ទៅ គំនិតមួយ ស្តាប់ ឬ អាន ហាក់បីដូច ជា គ្មាន ខ្សែនៃគោលគំនិត ណាមួយច្បាស់លាស់ ក្រៅពី គំនិត ការពារ យៀកណាម តែ ប៉ុណ្ណោះ។

ផែនទី សាធារណរដ្ឋខ្មែរ ជាផែនទី ការពារបូរណភាពទឹកដីខ្មែរ វាមានការត្រួតលើ គ្នាជាមួយយៀកណាម ដូច្នេះម្តុំត្រង់ត្រួតគ្នានេះមិនដឹងជារបស់ប្រទេសណា ? លោក សុខ អាន បន្ថែមថា លោក ស៊ាន ប៉េងសែ ពីប្រទេសបារាំង ថាជា របស់គាត់ ព្រោះគាត់ ចោទយើងថា ចាត់បង់ទឹកដីទាំងអស់នោះ...។ តែឲ្យនេះ របប ជឺវគី បានបញ្ចប់ទៅ ហើយ ចំណែក យៀកណាម បច្ចុប្បន្ន អំពីខ្សែនេះទៀតដែរ។ នេះជាចំណុចមួយ ដែលខ្ញុំ សូមបញ្ជាក់ ស្តីពី បញ្ហានៃកោះត្រល់។ នៅពេលគូសខ្សែទៅ វាមានជាន់គ្នាហើយដែលគេ ចោទយើងថា ចាត់ទុកទឹកដីមួយចំហៀងនេះ។

លោក សុខ អាន និយាយថា យៀកណាម បច្ចុប្បន្ន គេលែងយកផែនទី របប អឺរ៉ា ទៀត ដែរ តែ លោក មិនបានបញ្ជាក់ថា យៀកណាមបច្ចុប្បន្ន ដែលជាចៅហ្វាយក្រុមគាត់ គេ រក្សាទាំងអស់ ជានិច្ច នូវទឹកនៃឯកភាព ដែល របប ជឺវគី ថាជា ទឹកដីយៀកណាម។ ចំណុច គូសជាន់គ្នា រវាង ផែនទី សាធារណរដ្ឋខ្មែរ នឹង យៀកណាមខាងត្បូង ត្រូវបាន យៀក ណាម បច្ចុប្បន្ន ថា ជាទឹកដី យៀកណាម ព្រោះគ្មាន សាធារណរដ្ឋខ្មែរ ជាអ្នកវិវាទ។ ចំណែកក្រុម សុខ អាន គឺគ្រាន់តែ ទទួលយល់ព្រម តាម យៀកណាម តែប៉ុណ្ណោះ ព្រោះ គាត់ខ្លាចយៀកណាម ដូច ចៀម ខ្លាច តោនោះឯង។

នៅមាន ត

